

Sygn. akt VI U 3058/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 13 listopada 2014 r., znak: (...)

w sprawie: Z. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej Z. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...) do dnia (...);

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. Akt VIU 3058/14

UZASADNIENIE

Uzasadnienie pisemne. Decyzją z dnia 13 listopada 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpatrzeniu wniosku Z. K. z dnia 29 września 2014 roku odmówił przyznania wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy powołując się na przepisy artykułu 57-go i 61-go Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 7 listopada 2014 roku ustaliła, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. W związku z tym wydał decyzję odmowną. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona Z. K. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty na dalszy okres. Powoływała się ona na stan swojego zdrowia i dolegliwości takie jak: bóle głowy, zawroty głowy, zaburzenia równowagi, zdarzające się zasłabnięcia, nadciśnienie tętnicze, ogóle osłabienie, szybkie męczenie się, co powoduje, iż nie, nie jest w stanie samodzielnie egzystować a często potrzebuje pomocy nawet w prostych czynnościach życia codziennego. Ubezpieczona wskazywała także, iż pozostaje pod stałą kontr..., opieką (...), Poradni (...) (...) oraz (...). Pomimo przestrzegania systematycznego i stałego leczenia farmakologicznego ubezpieczona podnosiła, iż w jej stanie zdrowia nie występuje poprawa a stwierdzone u niej choroby przez cały czas pogł..., pogłębiają się i pogarszają stan jej zdrowia. Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o oddalenie odwołania powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczona Z. K. urodzona (...) uprawniona była do renty z tytułu

częściowej niezdolności do pracy w okresach od 23 września 1997 roku do 31 października 1999 roku oraz od 1 maja 2011 roku do 31 października 2014 roku. W dniu 29 września 2014 roku złożyła ona wniosek o rentę na dalszy okres. Orzeczeniem z dnia 17 października 2014 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczona jest niezdolna do pracy, jest częściowo niezdolna do pracy do 31 października 2017 roku. W wyniku wniesienia zarzutu wadliwości od tego orzeczenia komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 13 listopada 2014 roku ustaliła, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy a orzeczenie tej komisji stanowiło podstawę dla organu rentowego do wydania zaskarżonej w sprawie decyzji z dnia 13 listopada 2014 roku. W okresie swojej aktywności zawodowej ubezpieczona pracowała na stanowisku tłoczarza w okresie od 3 stycznia 1975 roku do 30 kwietnia 1980 roku w Zakładach (...), starszego do..., doręczyciela w Przedsiębiorstwie (...), młodszego sprzedawcy w (...) w (...) Spółdzielni (...). Pracowała także, jako listonosz a ostatnio, jako sprzątaczką w roku 1989. Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, zebranych w aktach organu rentowego, aktach rentowych ubezpieczonej, w tym dowodów ze świadectw pracy. W wywiadzie zawodowym na karcie 9-tej akt rentowych praca ubezpieczonej, jako sprzątaczkę charakteryzowała..., scharakteryzowana została, jako praca wymagająca wysiłku fizycznego, sprawności obu rąk i schyłania się. Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii czy ubezpieczona jest niezdolna do pracy, pozostałe przesłanki nabycia prawa do renty nie były między stronami sporne. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego opartego na decyzji..., na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych sądowych w składzie: neurolog specjalista rehabilitacji medycznej, specjalista medycyny pracy, psychiatra, internista reumatolog, neurolog, specjalista chirurg i psycholog. W opinii z dnia 17 lipca 2015 roku zespół biegłych sądowych, opinia karta piętnaś..., karta 14, 16 akt sprawy rozpoznał u ubezpieczonej następujące schorzenia: zwyrodnieniowe kręte..., przepraszam, zwyrodnienie kręgosłupa lędźwiowego i szyjnego z dyskopatią C5, C6 ze znaczącym upośledzeniem funkcji ruchowej, skoliozę piersiowo-lędźwiową, żylaki odbytu i nietrzymanie moczu. Na podstawie przeprowadzonych badań sądowo-lekarskich oraz po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy zespół biegłych sądowych ustalił, że stan zdrowia ubezpieczonej czyni ją nadal nie..., częściowo niezdolną do pracy okresowo do dnia 31 października 2017 roku od dnia wstrzymania prawa do renty. Biegli sądowi stwierdzili ubez..., że ubez..., że u ubezpieczonej występują zaburzenia wymienione powyżej. Przebieg zaburzeń ma charakter przewlekły, w czasie ulegały natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Biegli sądowi biorąc pod uwagę obraz kliniczny zaburzeń ubezpieczonej, nasilenie i częstość objawów, dotychczasowy przebieg choroby, obecny stan zdrowia ustalili, że pomimo systematycznego leczenia brak istotnej poprawy funkcjonowania. Ubezpieczona wymaga dalszego leczenia i rehabilitacji w celu zapewnienia efektywnej, długotrwałej poprawy. Biegli podkreślili, że oceniając stopień niezdolności do pracy uwzględnili biologiczne uszkodzenie struktury i funkcję organizmu, dotychczasowy przebieg procesów chorobowych, ich wpływ na stan czynnościowy organizmu i sprawność psychofizyczną, wiek badanej, możliwość przywrócenia zdolności do wykonywania czynności zawodowych w wyniku leczenia i rehabilitacji. Zgodzili się oni w pełni z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 17 października 2014 roku stwierdzając, że występujące u ubezpieczonej zmiany chorobowe stanowią przeciwwskazanie do wykonywania pracy fizycznej, dźwigania ciężarów, długotrwałej pracy w pozycji wymuszonej oraz wymagającej pełnej sprawności psychofizycznej. Możliwość przekwalifikowania zawodowego, nabycia przez ubezpieczoną nowych umiejętności i..., jest z uwagi na stan psychiczny ubezpieczonej znacznie ograniczona. Biegli, zatem ustalili, iż ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy okresowo do 31 października 2017 roku od dnia wstrzymania prawa do renty i podkreślili, że swoich ustaleń dokonali na podstawie tych samych dowodów, którymi dysponował w postępowaniu przedsądowym organ rentowy i jego organy orzecznicze. Zastrzeżenia do tej opinii wniósł w piśmie procesowym z 16 września 2015 roku organ rentowy. Powołując się na stanowisko przewodniczącego komisji lekarskich pełnomocnik organu rentowego stwierdził w tym piśmie procesowym, karta 30 akt sprawy, gdyż nie podziela opinii biegłego o częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy. Pełnomocnik organu rentowego podnosił, że schorzenia kręgosłupa występują u ubezpieczonej bez istotnych dysfunkcji ruchowych, bez objawów neurologicznych, co potwierdza bada..., badanie biegłego nau..., neurologa, nie wykazano też istotnych dysfunkcji stawów obwodowych. Stan psychiczny bez cech ostrej psychozy, brak dokumentacji obiektywnej potwierdzającej nietrzymanie moczu. Ubezpieczona z wykształceniem podstawowym może zdaniem pełnomocnika organu rentowego wykonywać pracę na ogólnym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami i z uwzględnieniem przeciwwskazań opisanych przez biegłych, a w okresach zaostrzeń może korzystać ze zwolnień lekarskich. Pozwany wno..., wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych lekarzy sądowych z uwzględnieniem powyższych zastrzeżeń, a w przypadku nie uwzględnienia tego wniosku

o oddalenie odwołania. W ocenie Sądu Okręgowego wnioski organu rentowego nie zasługiwały na uwzględnienie albowiem zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób wyczerpujący wyjaśnił, iż ubezpieczona jest nadal częściowo niezdolna do pracy. Spór w niniejszej sprawie dotyczył właśnie tej przesłanki nabycia prawa do spornego świadczenia zgodnie z artykułem 57-ym ustępem 1-ym ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2015 roku pozycja 748 renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: po 1-sze był, jest niezdolny do pracy. To niezdolność do pracy była między stronami sporna czy ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy czy nie. Zgodnie z artykułem 59-ym ustępem 1-ym punktem 2-gim osobie, która spełnia warunki określone w artykule 57-ym przysługuje renta okresowa, jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa. Art..., zgodnie z artykułem 12-ym ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezdolną do pracy w rozumieniu Ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która zdol..., utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Artykuł 13-ty ustęp 1-szy wskazuje, że przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: po 1-sze, stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, po 2-gie, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z punktu widzenia dyrektyw wskazanych w artykule 233 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego, Sąd Okręgowy wskazuje, iż opinia biegłych sądowych w liczbie 7-miu specjalistów wskazuje na, jednoznacznie na to, iż ubezpieczona nie jest zdolna do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i występuje u niej częściowo niezdolność, częściowa niezdolność do pracy. Wskazać należy, iż ubezpieczona wykonywała pracę w okresie swojej aktywności zawodowej na stanowiskach z przewagą pracy fizycznej: na..., tłoczark, starszy doręczyciel, młodszy sprzedawca, listonosz i sprzątaczk. W czasie konsultacji badania specjalisty medycyny, specjalisty rehabilitacji medycznej opisanego w pisemnej opinii biegłych wskazane są konkretne skutki schorzeń, na które cierpi ubezpieczona. W zakresie schorzenia kręgosłupa, biegły rehabilitant specjalista rehabilitacji medycznej wskazywał na pasywny wyprost szyi w zakresie ograniczonym do około 10-ciu stopni, plus 10-ciu stopni, zgięcie boczne "P" i "L" w połowie zakresu normy, rotacje szyi "P" i "L" ograniczoną obustronnie o 30, minus 30 stopni, próba broda - mostek 4 centymetry, w odcinku piersiowym występuje u ubezpieczonej nadmierna kifoza, skolioza piersiowo-łędźwiowa, spłylenie lordozy łędźwiowej, wyprost w odcinku łędźwiowym ograniczony do około plus 10 stopni, zgięcie boczne pasywne możliwe w zakresie około plus 10-ciu stopni, a próba palec - podłoga wynosiła minus 40 centymetrów. W badaniu palpacyjnym wyczuwalne były wzmożone napięcia mięśni przykręgosłupowych w odcinku łędźwiowym, w barku prawym pasywna elewacja plus 140 stopni. W badaniu psychiatryczno-psychologicznym biegli sądowi wskazywali na to, iż w obszarze afektywnym dominuje u ubezpieczonej smutek i poczucie bezsilności, a reaktywność emocjonalna jest podwyższona. Występuje u ubezpieczonej bogata ekspresja doświadczanego dyskomfortu związanego z aktualną sytuacją życiową oraz dolegliwościami fizycznymi. Biegli wskazywali także na nietrzymanie moczu u ubezpieczonej. W ocenie Sądu Okręgowego w tej sytuacji nie może być kwestionowane przeciwskazanie ubezpieczonej do wykonywania pracy fizycznej, a taką pracę ubezpieczona wykonywała przez cały okres swojej kariery zawodowej. Wskazać należy, iż możliwość wykonywania zawodu sprzątaczk też jest u ubezpieczonej ograniczona, gdyż doświadczenie życiowe wskazuje na to, że praca tego rodzaju również wiąże się z dźwiganiem ciężarów chociażby z pojemników z płynami do mycia podłóg czy okien. Często towarzyszy tej pozycji, pozycja, tej pracy pozycja wymuszona. Organ rentowy formułując swoje zastrzeżenia do organu rentowego w istocie rzeczy pominął to, iż biegły rehabilitant stwierdził istotne dysfunkcje ruchowe u ubezpieczonej, a biegli sądowi, w tym specjalista medycyny przemysłowej, medycyny pracy wskazywali na konkretne przeciwskazania do wykonywania właśnie przez ubezpieczoną pracy fizycznej. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, iż dowód z opinii biegłych sądowych jest wiarygodny i posiada tak na tyle znaczną moc dowodową, która pozwalała na dokonanie w sprawie istotnych dla jej rozstrzygnięcia ustaleń. W związku z tym, na podstawie artykułu 477 ze znaczką 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, w związku z powołanymi przepisami Prawa materialnego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej

niezdolności do pracy na okres orzeczonej przez biegłych sądowych. Jedynie na marginesie należy dostrzec, iż lekarz orzecznik ZUS wydał decyzję także stwierdzającą częściową niezdolność do pracy na ten sam okres. W punkcie 2-gim wyroku Sąd stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Odpowiedzialność ta unormowana jest w artykule 118-tym ustęp 1a Ustawy emerytalno-rentowej w sytuacji, gdy biegli sądowi dysponowali tym samym materiałem orzecznym co komisja lekarska ZUS. Organ rentowy ponosi odpowiedzialność za wadliwość orzeczenia tej komisji i dlatego orzeczono jak w punkcie 2-gim wyroku. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.